

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ
«21» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне процесуальне право України

Освітньо-професійна програма	Правознавство
спеціальність	081 Право
галузь знань	08 Право
освітній ступінь	Бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2022-2023 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право України» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Правознавство спеціальності 081 Право.

Мова викладання державна.

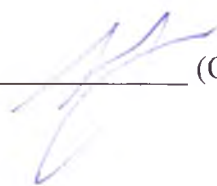
Розробник: Кальян Олександр, к.ю.н., доцент, професор кафедри підприємництва і права

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і права
Протокол від «27» серпня 2020 року № 1.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Право»

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1.

Голова _____ (О. Кальян)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів	6
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	3
Семестр	5/6
Лекції (годин)	52
Практичні (годин)	28
Самостійна робота (годин)	100
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	Залік/Екзамен

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Цивільне процесуальне право України» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні дисциплін: «Теорія держави і права», «Юридична деонтологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Інформаційні системи та технології», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи», «Цивільне право України».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право України»: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань у даній галузі правової науки та практичних навичок щодо порядку розгляду та вирішення цивільних справ судами загальної юрисдикції, засвоєння студентами основних принципів та положень цивільного процесу, правових засобів і процедур, спрямованих на найбільш швидкий та ефективний судовий захист прав, свобод та інтересів учасників цивільного процесу.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право України»: є засвоєння норм цивільного процесуального законодавства та дослідження сутності різних наукових шкіл; відпрацювання у здобувачів вищої освіти наукового підходу до аналізу норм чинного цивільного процесуального права, необхідності вдосконалення правового регулювання здійснення цивільного судочинства; вміння розв'язати конкретні правові ситуації, що виникають у цивільному судочинстві на базі застосування норм національного та міжнародного законодавства; розвитку правового мислення щодо реалізації положень цивільного процесуального права в сфері розгляду і вирішення судами цивільних справ; усвідомлення відповідальності при здійсненні юридично значимих дій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми Правознавство у здобувачів вищої освіти 2020 р. н. мають бути сформовані наступні компетентності:

– загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

– фахові:

ФК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

ФК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, зокрема з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування

Програмні результати навчання згідно освітньо-професійної програми Правознавство (для 2020 р.н.):

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права

Способи захисту цивільних прав. Поняття цивільного процесуального права. Місце цивільного процесуального права у системі права України. Джерела цивільного процесуального права. Цивільний процес: поняття, провадження, стадії. Наука цивільного процесуального права.

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права

Поняття та система принципів цивільного процесуального права. Зміст окремих принципів цивільного процесуального права.

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних процесуальних правовідносин. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Об'єкт і зміст цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу

Суд - обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Склад суду. Відводи. Цивільна юрисдикція суду. Підсудність.

Тема 5. Сторони у цивільному процесі.

Поняття, ознаки та правовий статус сторін. Процесуальна співучасть. Заміна неналежного відповідача. Процесуальне правонаступництво.

Тема 6. Треті особи у цивільному процесі. Поняття та ознаки третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

Тема 7. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб
Мета та підстави участі у цивільному процесі. Форми участі у цивільному процесі

Тема 8. Представництво у цивільному процесі
Поняття, значення та види представництва у цивільному процесі. Процесуально-правове становище представника в цивільному процесі

Тема 9. Інші учасники цивільного процесу
Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу. Особи, які сприяють розгляду і вирішенню справи по суті

Тема 10. Строки у цивільному процесі
Поняття, значення та види цивільних процесуальних строків Обчислення, зупинення, поновлення і продовження цивільних процесуальних строків.

Тема 11. Судові витрати
Поняття та види судових витрат. Судовий збір. Витрати, пов'язані із розглядом справи. Розподіл судових витрат.

Тема 12. Юридична відповідальність у цивільному процесі
Поняття та види відповідальності за порушення норм цивільного процесуального права. Заходи процесуального примусу.

Тема 13. Докази та доказування
Поняття та види доказів. Доказування. Засоби доказування. Забезпечення доказів.

Тема 14. Загальна характеристика позовного провадження.
Поняття та значення позовного провадження. Поняття, види та елементи позову. Способи захисту відповідача від заявленого позову.

Тема 15. Відкриття провадження у справі
Поняття та передумови відкриття провадження. Процесуальний порядок відкриття провадження у справі.

Тема 16. Підготовка справи до судового розгляду
Поняття, мета, завдання та значення підготовки справи до судового розгляду. Процесуальний порядок підготовки цивільних справ до судового розгляду. Судові виклики та повідомлення.

Тема 17. Судовий розгляд
Поняття, значення та порядок судового розгляду цивільної справи. Судове засідання як процесуальна форма розгляду та вирішення цивільної справи. Ускладнення у ході судового розгляду цивільних справ. Фіксування цивільного процесу.

Тема 18. Судові рішення (постанови)

Поняття, суть та види судових рішень (постанов). Рішення суду. Вимоги до рішень суду. Законна сила рішення суду. Усунення недоліків рішення судом, який його ухвалив. Ухвали суду як процесуальний акт.

Тема 19. Заочний розгляд цивільної справи

Поняття та особливості заочного розгляду цивільної справи. Заочне рішення та його перегляд.

Тема 20. Наказне провадження

Поняття та особливості наказного провадження. Розгляд справи у порядку наказного провадження. Судовий наказ.

Тема 21. Окреме провадження

Поняття та значення окремого провадження. Загальні правила розгляду та вирішення справ окремого провадження. Розгляд судом справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи. Розгляд судом справи щодо обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх. Розгляд судом справи про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Розгляд судом справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою. Розгляд судом справи про усиновлення. Розгляд судом справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Розгляд судом справи про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі. Розгляд судом справи щодо передачі безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Розгляд судом справи про визнання спадщини відмерлою. Розгляд судом справи щодо надання психіатричної допомоги у примусовому порядку. Розгляд судом справи щодо примусової госпіталізації до протитуберкульозного закладу. Розгляд судом справи щодо розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб. Розгляд судом справи про щодо видачі і продовження обмежувального припису. Розгляд судом справи про надання права на шлюб, про розірвання шлюбу за заявою подружжя, яке має дітей, за заявою будь-кого з подружжя, якщо один з нього засуджений до позбавлення волі, про встановлення режиму окремого проживання за заявою подружжя та інших справ у випадках, встановлених законом.

Тема 22. Апеляційне провадження

Суть та значення апеляційного провадження. Право апеляційного та порядок його реалізації. Підготовка та порядок розгляду справи апеляційним судом. Повноваження суду апеляційної інстанції. Ухвали та постанови суду апеляційної інстанції

Тема 23. Касаційне провадження

Суть та значення касаційного провадження. Право касаційного оскарження та процесуальний порядок його реалізації. Порушення касаційного провадження, підготовка та розгляд справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції

Тема 24. Провадження у зв'язку з виключними та нововиявленими обставинами

Поняття та особливості провадження у зв'язку з виключними обставинами. Поняття та особливості провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Тема 25. Процесуальні питання виконання судових рішень

Виконання судових рішень як стадія цивільного процесу. Суд у процесі виконання судових рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Поворот виконання

Тема 26. Міжнародний цивільний процес

Поняття та джерела міжнародного цивільного процесуального права. Право на судовий захист та правовий статус іноземців, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб та держав у цивільному процесі. Підсудність цивільних справ з іноземним елементом. Підготовка та розгляд справи. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни*5 семестр*

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права	5,85	2	-	3,85
Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	7,85	2	2	3,85
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини	5,85	2	-	3,85
Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу	7,85	2	2	3,85
Тема 5. Сторони у цивільному процесі	7,85	2	2	3,85
Тема 6. Треті особи у цивільному процесі	7,85	2	2	3,85
Тема 7. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб	5,85	2	-	3,85
Тема 8. Представництво у цивільному процесі	5,85	2	-	3,85
Тема 9. Інші учасники цивільного процесу	5,85	2	-	3,85
Тема 10. Строки у цивільному процесі	7,85	2	2	3,85
Тема 11. Судові витрати	7,85	2	2	3,85
Тема 12. Юридична відповідальність у цивільному процесі	5,85	2	-	3,85
Тема 13. Докази та доказування	7,85	2	2	3,85
Усього годин	90	26	14	50
Залік	-	-	-	-

6 семестр

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 14. Загальна характеристика позовного провадження	5,85	2	-	3,85
Тема 15. Відкриття провадження у справі	7,85	2	2	3,85
Тема 16. Підготовка справи до судового розгляду	5,85	2	-	3,85
Тема 17. Судовий розгляд	7,85	2	2	3,85
Тема 18. Судові рішення (постанови)	7,85	2	2	3,85
Тема 19. Заочний розгляд цивільної справи	5,85	2	-	3,85
Тема 20. Наказне провадження	5,85	2	-	3,85
Тема 21. Окреме провадження	7,85	2	2	3,85
Тема 22. Апеляційне провадження	7,85	2	2	3,85
Тема 23. Касаційне провадження	5,85	2	-	3,85

Тема 24. Провадження у зв'язку з виключними та нововиявленими обставинами	7,85	2	2	3,85
Тема 25. Процесуальні питання виконання судових рішень	5,85	2	-	3,85
Тема 26. Міжнародний цивільний процес	7,85	2	2	3,85
Усього годин	90	26	14	80
Екзамен	27			27
Разом	180	52	28	100

6. Теми практичних занять 5 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
1	Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	2	
2	Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу	2	
3	Тема 5. Сторони у цивільному процесі	2	
4	Тема 6. Треті особи у цивільному процесі	2	
5	Тема 10. Строки у цивільному процесі	2	
6	Тема 11. Судові витрати	2	
7	Тема 13. Докази та доказування	2	
	Разом	14	

6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
2	Тема 15. Відкриття провадження у справі	2	
4	Тема 17. Судовий розгляд	2	
5	Тема 18. Судові рішення (постанови)	2	
8	Тема 21. Окреме провадження	2	
9	Тема 22. Апеляційне провадження	2	
11	Тема 24. Провадження у зв'язку з виключними та нововиявленими обставинами	2	
13	Тема 26. Міжнародний цивільний процес	2	
	Разом	14	

7. Самостійна робота 5 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
1	Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права	3,85	
2	Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	3,85	
3	Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини	3,85	
4	Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу	3,85	
5	Тема 5. Сторони у цивільному процесі	3,85	
6	Тема 6. Треті особи у цивільному процесі	3,85	
7	Тема 7. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб	3,85	
8	Тема 8. Представництво у цивільному процесі	3,85	
9	Тема 9. Інші учасники цивільного процесу	3,85	

10	Тема 10. Строки у цивільному процесі	3,85
11	Тема 11. Судові витрати	3,85
12	Тема 12. Юридична відповідальність у цивільному процесі	3,85
13	Тема 13. Докази та доказування	3,85
	Разом	50

6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 14. Загальна характеристика позовного провадження	3,85
2	Тема 15. Відкриття провадження у справі	3,85
3	Тема 16. Підготовка справи до судового розгляду	3,85
4	Тема 17. Судовий розгляд	3,85
5	Тема 18. Судові рішення (постанови)	3,85
6	Тема 19. Заочний розгляд цивільної справи	3,85
7	Тема 20. Наказне провадження	3,85
8	Тема 21. Окреме провадження	3,85
9	Тема 22. Апеляційне провадження	3,85
10	Тема 23. Касаційне провадження	3,85
11	Тема 24. Провадження у зв'язку з виключними та нововиявленими обставинами	3,85
12	Тема 25. Процесуальні питання виконання судових рішень	3,85
13	Тема 26. Міжнародний цивільний процес	3,85
	Разом	50

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 4 ПРН 6 ПРН 11 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 22 ПРН 23	- словесні методи (лекція); - практичні методи (практичні роботи, робота за навчально-методичною літературою, нормативними актами, інтернет-джерелами); - методи письмового контролю (перевірка письмових самостійних робіт); - комп'ютерні методи (дистанційне навчання); - інтерактивний метод (дискусії, дебати)	Ведення конспекту лекцій, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, розв'язання тестів, екзамен.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 4	14,29	14,29	8,57
ПРН 6	14,29	14,29	8,57
ПРН 11	14,29	14,29	8,57
ПРН 15	14,29	14,29	8,57

ПРН 19	14,29	14,29	8,57
ПРН 22	14,29	14,29	8,57
ПРН 23	14,29	14,29	8,57
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

5 семестр

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Ведення конспекту лекцій		Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Розв'язання тестів	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів
ПРН 4	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 6	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 11	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 15	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 19	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 22	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86
ПРН 23	1,1	1,86	3	5	3,34	5,57	1,1	1,86

6 семестр

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Ведення конспекту лекцій		Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Розв'язання тестів		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів
ПРН 4	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 6	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 11	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 15	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 19	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 22	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86
ПРН 23	1,1	1,86	3	5	2,22	3,72	0,51	0,86	1,72	2,86

Ведення конспекту лекцій, виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, розв'язання тестів, екзамен.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

1. Ведення конспекту лекцій (0-1 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	0,9-1
		на середньому рівні	0,74-0,89
		на достатньому рівні	0,6-0,73
		на низькому рівні	0-0,59

2. Виконання завдань на практичних заняттях (0-5 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	на високому рівні	4,5-5
		на середньому рівні	3,7-4,4
		на достатньому рівні	3-3,6
		на низькому рівні	0-2,9

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-3 бали (5 семестр); 0-2 бали (6 семестр)).

Шкала та критерії та оцінювання
(5 семестр)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	2,7-3
		на середньому рівні	2,2-2,6
		на достатньому рівні	1,8-2,1
		на низькому рівні	0-1,7

Шкала та критерії та оцінювання
(6 семестр)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,5-1,7
		на достатньому рівні	1,2 -1,4
		на низькому рівні	0-1,1

4. Розв'язання тестів (0-13 балів (5 семестр); 0-6 балів (6 семестр))

Шкала та критерії та оцінювання
(5 семестр)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	11,7-13
		на середньому рівні	9,6-11,6
		на достатньому рівні	7,8-9,5
		на низькому рівні	0-7,7

Шкала та критерії та оцінювання
(6 семестр)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	5,4-6
		на середньому рівні	4,4-5,3
		на достатньому рівні	3,6-4,3
		на низькому рівні	0-3,5

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – для денної форми навчання залік / екзамен.

Шкала та критерії та оцінювання екзамену

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 4. ПРН 6. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему Володіти базовими навичками риторики. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	на високому рівні	18-20
		на середньому рівні	15-17
		на достатньому рівні	12-14
		на низькому рівні	0-11

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

5 семестр

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права	1	-	3		4
Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	1	5	3		9
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини	1	-	3		4
Тема 4. Суд як суб'єкт цивільного процесу	1	5	3		9
Тема 5. Сторони у цивільному процесі	1	5	3		9
Тема 6. Треті особи у цивільному процесі	1	5	3		9
Тема 7. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб	1	-	3		4
Тема 8. Представництво у цивільному процесі	1	-	3		4
Тема 9. Інші учасники цивільного процесу	1	-	3		4

Тема 10. Строки у цивільному процесі	1	5	3	13	9
Тема 11. Судові витрати	1	5	3		9
Тема 12. Юридична відповідальність у цивільному процесі	1	-	3		4
Тема 13. Докази та доказування	1	5	3		22
Всього	13	35	39	13	100

6 семестр

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	
Тема 14. Загальна характеристика позовного провадження	1	-	2	6	3
Тема 15. Відкриття провадження у справі	1	5	2		8
Тема 16. Підготовка справи до судового розгляду	1	-	2		3
Тема 17. Судовий розгляд	1	5	2		8
Тема 18. Судові рішення (постанови)	1	5	2		8
Тема 19. Заочний розгляд цивільної справи	1	-	2		3
Тема 20. Наказне провадження	1	-	2		3
Тема 21. Окреме провадження	1	5	2		8
Тема 22. Апеляційне провадження	1	5	2		8
Тема 23. Касаційне провадження	1	-	2		3
Тема 24. Провадження у зв'язку з виключними та нововиявленими обставинами	1	5	2		8
Тема 25. Процесуальні питання виконання судових рішень	1	-	2		3
Тема 26. Міжнародний цивільний процес	1	5	2		14
Всього	13	35	26		6
ЕКЗАМЕН					20
Разом					100

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України від 28 червня 1996 № 254 к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 липня 1963 р. (втратив чинність). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1963. № 30. ст.492.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-4 . *Відомості Верховної Ради*. 2004, № 40 42. ст.492.

4. Цивільний кодекс України № 435–4 від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради*. 2003, № 44. ст.356.
5. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-8. *Відомості Верховної Ради УРСР*, 1971, № 48. ст. 375.
6. Бюджетний Кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010, № 50. ст. 1778.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073–10. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984, № 51. ст. 1122.
8. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. № 5464-10. *Відомості Верховної Ради*. 1983, № 28. ст.573.
9. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 3. ст.27.
10. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-3. *Відомості Верховної Ради*. 94, № 28. ст.232.
11. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747 4. *Відомості Верховної Ради*. 2001, № 25. ст.131.
12. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 21. ст.135.
13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-18. *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 2 3. ст.54
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013, № 27. ст.1438.
15. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1404 VIII. *Відомості Верховної Ради*, 2016. № 30. ст. 542.
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 червня 2016 року № 1402 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.
17. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року № 3460– VI. *Відомості Верховної Ради*. 2011, № 51. ст.2136.
18. Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів: Закон України від 29 листопада 2001 року № 2860-3 (втратив чинність) *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 10. ст.76.
19. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038 12. *Відомості Верховної Ради*. 1994, № 28. ст.232.
20. Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 року № 3674 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2012, № 14. ст.633.
21. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03 жовтня 2017 р. № 2141 19. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст.436
22. Інструкція про порядок і розміри відшкодування витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення та виплати державним науково–дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. № 710. *Відомості Верховної Ради*. 1996, № 13. ст.105.
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1995 р. № 78 «Про визначення розміру витрат, пов'язаних з розшуком відповідачів у цивільних справах».

Відомості Верховної Ради. 1995, № 5. ст.17.

24. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції» від 12 червня 2009 р. № 2. *Вісник Верховного суду України*. 2009, № 8. ст.3

25. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» від 01 листопада 1996 р. № 9. *Вісник Верховного суду України*. 1996, № 2. ст.22.

26. Білоусов Ю. В. Цивільний процес: захист прав у порядку цивільного судочинства: Навч. посіб. Національна академія прикордонних військ України ім. Б. Хмельницького. Кафедра цивільного права та цивільного процесу Хмельницький, 2011. 456 с.

27. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.

28. Цивільний процесуальний кодекс України: Наук.-практ.коментар. Київ: Прецедент, 2016. 748 с.

29. Андрушко Ф.В., Білоусов Ю.В., Стефанчук Р.О., Угриновська О.І. та ін. Цивільний процес України: Навч. посіб. К.: Прецедент, 2010. 293 с.

30. Цивільний процес України: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2006. 215 с.

31. Чернушенко Є. А. Проблеми доказування в процесуальному праві України НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2005. 252 с.

32. Чорнооченко С. І. Цивільний процес України: Навч. посіб. К., 2009. 484 с.

Допоміжна:

33. Бринцев В. Захаренко О. Електронно – технічне забезпечення діяльності судової влади. *Право України*. 2005. № 16. С. 111-117.

34. Василюк С, Ломоносова О. Застосування аналогії в цивільному процесі. *Право України*. 2005. №15. С. 96-101.

35. Володина Ю. КСУ создал прецедент. *Юридическая практика*. №29 (239) 17 июля 2002. С. 19-24.

36. Гетманцев О.В. Громадяни як сторони у цивільному процесі України. Автореф. канд. дис. К., 2001. 22 с.

37. Голод Б. Труднощі доказування націонал–соціалістських переслідувань. *Право України*. 2007. № 18. 2006. С. 109-112.

38. Горьовий Л. Є., Швець М. Я. та ін. Інформатизація законотворчої, нормотворчої, правозастосовної та правоосвітньої діяльності К.: Парламентське видавництво. 1999. 368 с.

39. Деніел Джон Мідор. Суди в Сполучених Штатах. Вест ПаблішенКо. Сент Пол, Міннесота. 1994. С. 88-94.

40. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, *Держава і право: збірник наукових праць*. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.

41. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.

42. Кальян О.С. Окремі теоретичні питання національного правового інтеграційного процесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. №. 6. С. 34-36. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/8.pdf

43. Кальян О., Мисак О. Дискусійні питання юридичної відповідальності. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. №5, (volume2). С.27-31.

44. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в ХІХ столітті. Часопис академії адвокатури. 2011. № 4. С. 1–4. URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.

45. Кальян О.С. Особливості правової імплементації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 7 грудня 2006 року). Полтава: ПЕП, 2006. С. 24-27.

46. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми права: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 16 травня 2007 року). Полтава: ПЕП, 2007. С. 159-164

47. Кальян О.С. Деякі питання представництва в цивільному процесі. *Актуальні проблеми правового регулювання: сучасний стан, досвід і завдання по удосконаленню: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 14 листопада 2007 року). Полтава: ПЕП, 2007. С. 211-216.

48. Кальян О.С. Захист прав та інтересів учасників цивільного процесу прокурором. *Проблеми гармонізації суспільних відносин: правові, економічні і гуманітарні аспекти: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 16 квітня 2008 року). Полтава: ПЕП, 2008. С. 196-202.

49. Кальян О.С. Новели цивільно – процесуального законодавства України. *Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 24 – 25 квітня 2008 року). Полтава, 2008. С. 83-87.

50. Кальян О.С. Проблеми правової теорії та практики застосування інституту представництва. *Права і свободи людини і громадянина: проблеми гармонізації законодавства з міжнародним правом (присвячена 60-ї річниці Загальної Декларації прав людини* (12 листопада 2008 року). Полтава, 2008. С. 260-265

51. Кальян О.С. Проблеми реалізації концептуальних положень цивільного процесуального права. *Інновації в освіті науці і виробництві: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 23 – 24 квітня 2009 року). Полтава, 2009. С. 123-126.

52. Кальян О.С. Спеціалізація діяльності ланок судової системи в Україні: проблеми і перспективи., 2009. *Людина, суспільство, економіка: актуальні проблеми та перспективи взаємодії: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 27 квітня 2010 року) Полтава, 2010. С. 42-44.

53. Кальян О.С. Правова регламентація охорони прав і законних інтересів фізичної особи, 2010. *Наука-2010: Проблеми та перспективи розвитку: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Черкаси, 22-23 квітня 2010 року). Черкаси, 2010. С. 61-65.

54. Кальян О.С. Об'єктивні чинники необхідності реформування судової влади в Україні. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин: збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції* (16 лютого 2011 року). Полтава: ПЕП, 2011. С. 136-140.

55. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного процесуального права : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика

інновацій» (18 квітня 2014 року). Полтава: ПЕП, С.293-299

56. Кальян О.С. Теоретико-правові аспекти захисту прав законних інтересів національних меншин. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: Збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (03 квітня 2014 року). Полтава: ПЕП, 2014. С. 74-77.

57. Кальян О.С. Особливості правового регулювання діяльності судової системи єврейських громад у ХІХ столітті: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій», м. Полтава, 21-22 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 428-433.

58. Кальян О.С. Деякі аспекти нормативної регламентації принципу верховенства права в Україні: збірник матеріалів 13 Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених «Молодь, освіта, наука, духовність», м. Київ, 12-14 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 65-71

59. Кальян О.С. Проблеми гармонізації законодавства України та законодавства європейських країн: матеріали регіональної науково-практичної конференції «Права людини в Україні: сучасний стан та механізм реалізації». Полтава: ПЕП, 07.12.2016. С.806-812

60. Кальян О.С. Особливості право застосування та судової практики єврейських громад у ХІХ столітті. *Молодь: освіта, наука, духовність*: тези доповідей ХІV Всеукраїнської наукової конференції, м. Київ, 04–06 квітня 2017 р. у ІІ частинах. Ч. ІІ. К. : Університет «Україна», 2017. С.247-249

61. Кальян О.С. Особливості нормативної регламентації принципу верховенства права за цивільним процесуальним законодавством України. *Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні*: освітній вимір: матеріали VII всеукр. наук.–практ. конф., м. Полтава, 07 червня 2018 р. Полтава, 2018. С.33–35.

62. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. *Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів*: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-394

63. Кальян О.С. Теоретичні питання застосування принципу верховенства права у цивільному процесі. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 47-49. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/7913/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84_2020_%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9.pdf?sequence=1&isAllowed=y

64. Кодекс професійної етики судді. Вісник Верховного Суду України. №2. 2002. С. 28-64.

65. Колодій А. М. Принципи права України. К.:Юрінком Інтер, 2004. 188 с.

66. Котюк В.О. Теорія права. К.:Вентурі. 2001. 612 с.

67. Кравчук В. М. Стратегія і тактика цивільного процесу. К.: АТІКА. 2005.456 с.

68. Кривенко В. Аудіозапис засідань можливість змінити фіксування судового процесу. *Право України*. №5. 2002. С. 47-52.

69. Митракова І. Г. Цивільний процес: Конспект лекцій. Національний

авіаційний ун-т. К. 2007. 348 с.

70. Михеєнко М. М., Молдован В. В., Радзієвська Л. К. *Порівняльне судове право*. К.: Либідь. 1999. 366 с.

71. Немировська О. Змагальність: старе поняття новий зміст. *Право України*. №9, 1999. С. 88-94.

72. Немировська О. На шляху оновлення цивільного процесуального законодавства. *Право України*. №41. 2006. С. 144-149

73. Погорілко В. Ф., Фріцький О. Ф., Городецький О. В. та ін. Конституційне право України. За ред. В.Ф. Погорілко. К., 2001. 488 с.

74. Порєва Л. А., Юлдашев О. Х. Цивільний процес: Авторизований виклад модульного курсу: Навч. посіб. Міжрегіональна академія управління персоналом. К., 2007. 486 с.

75. Решетникова И. В. Доказательственное право Англии и США. М.: Городец, 1999. 314 с.

76. Решетникова И. В. Курс доказательственного права в российском гражданском судопроизводстве. М.:Норма, 2000. 279 с.

77. Світлична. Г.О. Окреме провадження. В кн. Цивільне процесуальне право України. / Під ред. В. В. Комарова. Харків: Право. 1999. С. 62-68.

78. Селіванов А. Проблеми процесуальної активності суду в процесі доказування. *Право України*. №8. 2004. С. 118-124.

79. Селіванов А. Проблеми запровадження в судовому процесі правової експертизи як умови досягнення об'єктивного і обґрунтованого судового рішення. *Підприємництво, господарство і право*. №10. 2005. С.49-54.

80. Сисоев Д. Наказне провадження у цивільному процесі Республіки Білорусь. *Право України*. 2011. № 8, С. 124-128.

81. Стефанюк В. С, Лукашова Н. П. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24) березень-квітень. 2001. С. 111-117

82. Тертышник В.М., Слинко С.В. Теория доказательств. Х.: Арсис. 1998. 256 с.

83. Титов М. Деякі деонтологічні аспекти діяльності суддів. *Право України*. 1998. № 12. С. 44-48.

84. Фазікош Г. Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення. *Право України*. 2002. № 13. С. 79-84.

85. Фурса Є. І. Сучасні проблеми розгляду цивільних справ у судах. *Юридичний журнал*. №1. 2009. С. 51-56.

86. Фурса С. Я. Визнання громадянина обмежено дієздатним і недієздатним. Науково-методичний журнал "Нова педагогічна думка". № 3(19). 1999 . Рівне. С. 45-48.

87. Фурса С. Я. Мирова угода і процедура її затвердження. *Митна справа*. Науково-аналітичний журнал. №2. 2001. С.85-91

88. Фурса С. Я. Окреме провадження у цивільному процесі України. К.: Поліграфічний центр Київського університету, 2005. 394 с.

89. Фурса С. Я. Окреме провадження як складова частина цивільного процесу. Практикум. К.:Вілбор, 2006. 312 с.

90. Фурса С. Я. Проблеми забезпечення доказів нотаріусами та суддями. Чи можлива аналогія? *Юриспруденція: теорія і практика*. № 2(2). 2005. С. 22-26.

91. Фурса С. Я. Провадження в справах про встановлення фактів, що мають

юридичне значення, у порядку цивільного судочинства. Автореф. канд. дисерт. К. 1997. 22 с.

92. Фурса С. Я. Участь заінтересованих осіб в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, з точки зору можливості порушення ними спору про право. *Право України*, 1997. №2. С. 45-49.

93. Черечукіна Л. Журнал судового засідання: оптимізація цивільно процесуальних аспектів. *Право України*. №. 23.2005. С. 83-89.

94. Шевчук П. І. Історичні аспекти розвитку принципу змагальності в цивільному процесі. *Право України*. № 4. 2000. С. 62-68.

95. Шевчук П. І. Проведення судової реформи важлива передумова створення нового Цивільного процесуального кодексу України. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24) березень–квітень. 2001. С.75-78.

96. Штефан М. Й. Цивільний процес: Підручник. К.: ІнЮре. 2004. 654 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

3. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

5. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

6. Державна судова адміністрація: Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

7. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>